

# PROSPERITY

.....

## Seminář PROSPERITY

### Využití veřejného prostoru & SUMP

Hradec Kralove, Czech Republic | 12.06.2018

Irina ROTARU | Cities on the Move (CiMo)

**ÚVOD** | krátká prezentace o semináři a lektorce

**ÚVOD K TÉMATU** | Definice, role, využití a design veřejného prostoru

**AKTIVACE/REAKTIVACE VEŘEJNÉHO PROSTORU** | příklady a praktická cvičení

**VEŘEJNÝ PROSTOR A SUMP** | případové studie ze Španělska, Francie, Rumunska...

**HRA** | řešení pro problémové veřejné prostory v hostitelském městě

**ZÁVĚRY** | shrnutí + feedback o výstupech a budoucích potřebách

## KRÁTKÁ PREZENTACE O TRÉNINKU

### Specifické cíle

- Zvýšit **porozumění a povědomí o hodnotě veřejného prostoru** jako ekonomického zdroje, ale také jako užitečné součásti městského života – *zvyšování povědomí*
- Podpora schopnosti **vytvářet efektivní řešení** umožňující trvale udržitelnou distribuci, konfiguraci a využití veřejného prostoru - *budování kapacity*
- Porozumění tomu, **jak vyvíjet a zavádět efektivní mechanismy**, které by mohly podporovat udržitelnější design a využití veřejného prostoru - *rozvoj konstruktivního myšlení a inovativních nástrojů*
- Zvyšování kapacity pro **kritickou analýzu a vyjednávání** - *positioning*
- Seznámení se s existujícími nástroji a procesy ovlivňujícími využívání veřejného prostoru, jakož i s jejich **správným řízením a kombinací** - *výměna zkušeností*

## STRUČNÉ PŘEDSTAVENÍ TRÉNINKU

### Metodologie

**Kombinovaná výuka** – trénink, propojující teorií s online a off-line praktickými aplikacemi – analýzou případových studií, hraním rolí, stavěním se do situací, prostřednictvím her, filmů atd.

Poskytnutí struktury a základních vodítek tréninku – pro zajištění vzájemného porozumění

To co si odnesete z tréninku, **budujeme společně**

**Váš vklad je zásadní**

## PŘEDSTAVENÍ TRÉNERKY



**CITIES ON THE MOVE (MĚSTA V POHYBU)** je **mezinárodní a interdisciplinární „myslet-a-konat“ platforma** s působištěm v Rumunsku, která se věnuje **udržitelnému rozvoji měst a komunit**. Její členové vyvíjejí projekty aplikovaného výzkumu a pracují v poradenství pro veřejné instituce, komunity a soukromé společnosti při tvorbě a implementaci politik, programů a projektů v oblasti městské mobility, městského plánování a designu, životního prostředí a kulturního dědictví.

### **Irina ROTARU**

Prezidentka Cities on the Move

Vzdělání v oborech architektury, městského designu a plánování

Vysoký zájem o udržitelnost měst a jejich komunit

Integrovaný přístup s ohledem na různé perspektivy

# ÚVOD K TÉMATU

VEŘEJNÝ PROSTOR

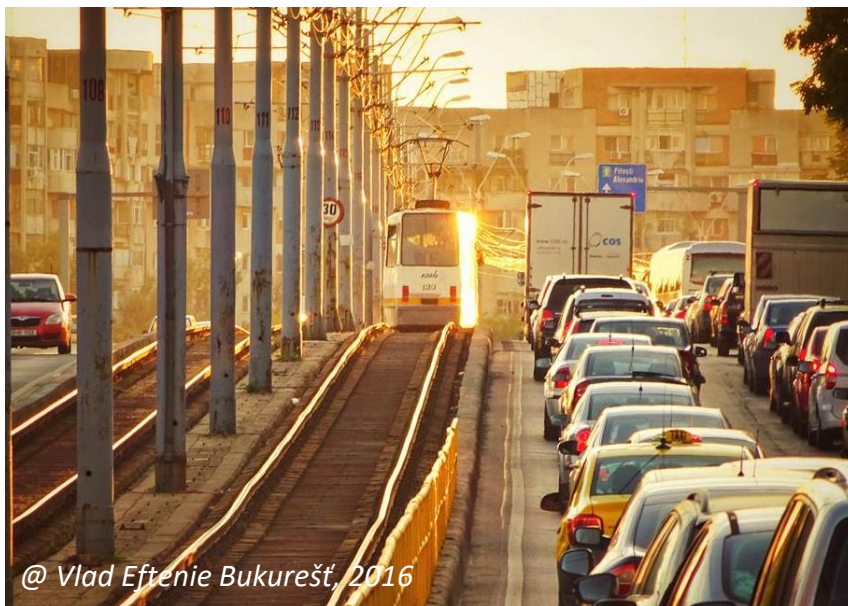
definice

design

role

využití

prostor  
mobility



@Paris City hall – Roads and Urban Mobility Department, 2017

# ÚVOD K TÉMATU

## VEŘEJNÝ PROSTOR

definice

design

role

využití

prostor  
městského  
života



@ IR Milan (nahore), Brighton (dole) 2013



@ Vlad Eftenie Paris, 2016

# ÚVOD K TÉMATU

## VEŘEJNÝ PROSTOR

definice

design

role

využití

*město žije prostřednictvím svých veřejných prostranství, zatímco veřejné prostory žijí prostřednictvím činností, které tam probíhají, a tedy i skrze jejich využívání.*





# ÚVOD K TÉMATU



VEŘEJNÝ PROSTOR

definice

design

role

využití

*V široké definici je to prostor pro všechny, si užívají vzájemné soužití a vyjadřovali svou kolektivitu a společný zájem, aniž by utopili nebo rozpustili svou rozmanitost.*  
(Urban dictionary, 2005)

sdílení. reprezentace. komunikace. rozmanitost.

# ÚVOD K TÉMATU

## VEŘEJNÝ PROSTOR

definice

design

role

využití

Zjednodušená historie změn v porozumění a uspořádání veřejného prostoru, vyvolaných zvyšováním rozmanitosti a pokroku dopravních modů (a poptávky):

- **Na začátku: město = obecný sdílený prostor**
- **19. století – začátek 20. století:** využívání automobilu jako znaku moderní společnosti. **Rozdělení na chodníky - silnice** (+ většina úsilí směřuje k **uspokojení potřeb automobilů**)
- **20. století:** rychlý růst využívání automobilů a jejich dominance ve většině veřejného prostoru + zvyšování rozmanitosti dopravních modů + rozvoj veřejné dopravy **vyhrazení infrastruktury pro různé dopravní mody**
- **21. století:** zájem o ekologické problémy + oživení lidštějšího přístupu; rozšíření **infrastruktury aktivní dopravy** + oživení **sdíleného prostoru** s prioritou chodectví a čistých modů dopravy

## 19. Století – začátek 20. století: **využití automobilů jako prvků moderní společnosti**

Silnice byla považována pouze za prostor, propojující destinace, optimalizovaný pro motorizovanou dopravu.

**TRANZITNÍ KORIDOR** který vznikl, aby **spojil vysokou rychlost s bezpečností** prostřednictvím ohledu na technické aspekty, jako jsou:

- Hybný efekt rychlosti a hmoty
- Časoprostorový rozdíl mezi vizuálními vjemy, činností svalů a reakcemi vozidla
- Mechanika brždění a zrychlování
- Vztah mezi rychlostí a silniční geometrií – poloměr zákrut, šíří pruhů
- Atd.

# ÚVOD K TÉMATU

## VEŘEJNÝ PROSTOR

definice

design

role

využití

První polovina 20. století: **rychlý růst využívání automobilů a jejich dominance ve většině veřejného prostoru**



ULICE JAKO PROSTOR PRO  
AUTA

Zdroj: *econlife.com*

# ÚVOD K TÉMATU

## VEŘEJNÝ PROSTOR

definice

design

role

využití

Konec 20. století: **zvyšování rozmanitosti** dopravních modů + **rozvoj veřejné dopravy** - SILNICE JAKO PROSTOR PRO VŠECHNY



*ulice Slovenska v Lublani –  
„sdílený prostor“  
Zdroj: Vlado Babić, Město Lublaň*

# ÚVOD K TÉMATU

## VEŘEJNÝ PROSTOR

definice

design

role

využití

**Konec 20. století:** Větší porozumění konceptu

### SILNICE JAKO PROSTORU PRO VŠECHNY

S ohledem na **funkční, ekonomické, sociální a estetické kritéria**, jako jsou:

- **ekonomická vitalita** obchodů na ulici;
- **fyzické pohodlí okolních rezidentů** (zejména hladiny hluku a úrovně znečištění);
- **bezpečnost dětí**, které chodí do školy nebo si hrají na chodníku;
- **pohodlí starších nebo znevýhodněných lidí** při překročení silnice nebo procházení ulic;
- **atmosféra** ulice obecně.

# ÚVOD K TÉMATU

## VEŘEJNÝ PROSTOR

definice

design

role

využití

21. století: zájem o ekologické problémy + lidštější přístup: ULICE JAKO PROSTOR MĚSTSKÉHO ŽIVOTA



Lublaň, zdroj: Vlado Babič, Město Lublaň



Nikozie, Kypr 2018 @IR

15

# ÚVOD K TÉMATU



## VEŘEJNÝ PROSTOR

definice

design

role

využití

**21. století:** zájem o **ekologické problémy** + **oživení lidštějšího přístupu**; veřejný prostor je navržen tak, aby povzbuzoval řešení **udržitelnější mobility**, podporovány všemi prostředky (rozvržení, prvky, regulace veřejného prostoru)

## ULICE JAKO PROSTORY MĚSTSKÉHO ŽIVOTA

**Rozhodné úsilí pro vytvoření zásadního zlomu v mentalitě a dopravních volbách, také však pro proměnu cestování na příjemný zážitek, přesahující jeho základní funkční hodnotu.**

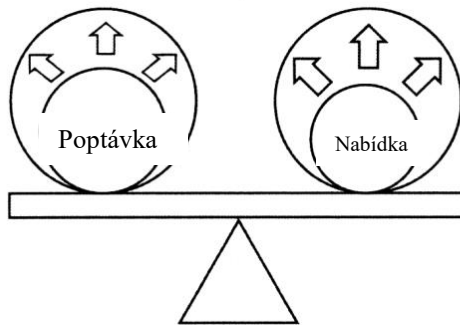
Hlavní poselství: **města a ulice jsou pro lidi, ne pro auta, a měli by tedy poskytnout prostor pro velké množství různých využití**



## VEŘEJNÝ PROSTOR

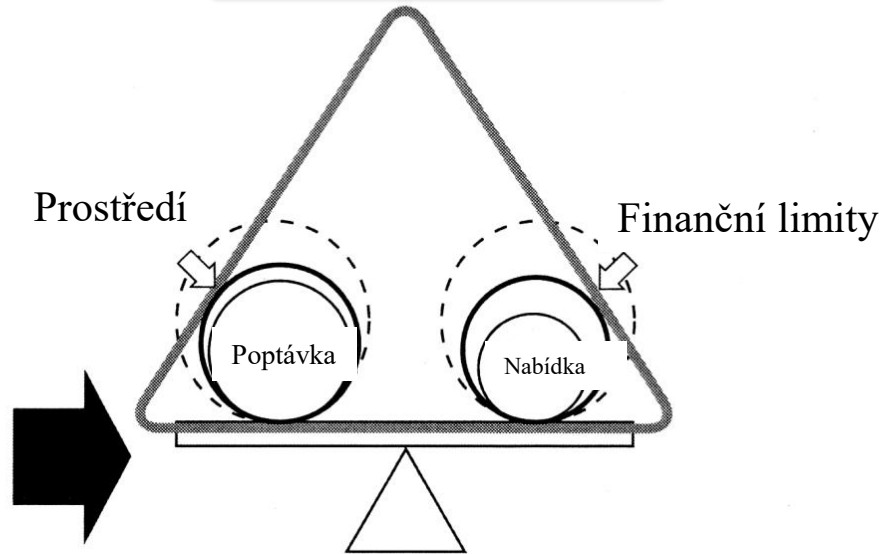
nový přístup v plánování městské mobility

### Klasický přístup



Rovnováha se udržovala zvýšením objemu nabídky v souladu s růstem poptávky

### Nový přístup



V tomto novém přístupu se udržuje rovnováha redukcí obou stran, s ohledem na dopady dopravy a finanční situaci

Source: "Jutai-kanwa no Chie Bukuro", Japan Society of Traffic Engineers

# ÚVOD K TÉMATU

**VEŘEJNÝ PROSTOR** vyžadující zlepšení, anebo

## Aktivní veřejný prostor:

- Dynamický prostor, který přispívá k městskému životu (a ekonomice)
- Obvykle má vícero funkcí / využití - přidaná hodnota pro městskou vitalitu
- Prostor plný lidí, místo, kde jsou lidé rádi
- Obvykle je bohatý na významy
- Je obdařen hmatatelnou, ale také nehmotnou hodnotou

živý



## VEŘEJNÝ PROSTOR živý, anebo vyžadující zlepšení

- Zpustlý, opuštěný prostor, “pustina”
- Zbylý prostor
- Nevyužitý prázdný prostor, kde lidé nejsou rádi
- Někdy nebezpečný, nebo asociovaný s nepříjemnými pocity, kde se lidé necítí bezpečně
- Škaredý prostor bez využití nebo smyslu
- Zapomenutý prostor
- ....



# PŘEDSTAVTE SE

## PROSÍM:

- 1. MYSLETE NA PROBLEMATICKÉ MÍSTO / SITUACI S KONFLIKTY VE VYUŽITÍ PROSTORU** ve svém městě a pokuste se symbolicky jej popsat jedním slovem
- 2. ŘEKNĚTE** ostatním:
  - Své jméno
  - základní informace o sobě: vaše povolání, současná pozice, instituce, pro kterou pracujete, úroveň zkušeností se SUMP
  - stručný popis prostoru a situace, o kterých jste přemýšleli
  - své klíčové slovo
- 3. NAPIŠTE** na flip chart:
  - Své jméno + instituci + pozici + své klíčové slovo

# PŘÍKLADY AKTIVACE/REAKTIVACE VEŘEJNÉHO PROSTORU:

## COLLECTIF ETC (Francie)

Organizace založena v roce 2009 ve Štrasburku čerstvými absolventy – architekty a umělci, kteří se snažili vymyslet si „práci“, jelikož neměli tu „běžnou“.

Podpora nového způsobu myšlení o městských prostorech a životě, pracujícího společně s obyvateli

Flexibilní síť sociálních a uměleckých intervencí, setkání a debat

Komunitní tvůrci / aktivisté

*Intervence v sousedství San Cristobal De Los Angeles, v Madridu, Španělsku – před a poté*

*zdroj : <http://www.collectifetc.com/realisation/>*



# PŘÍKLADY AKTIVACE/REAKTIVACE VEŘEJNÉHO PROSTORU:

## COLLECTIF ETC (Francie)



zdroje: <http://www.collectifetc.com/realisation/>

# PŘÍKLADY AKTIVACE/REAKTIVACE VEŘEJNÉHO PROSTORU:

## COLLECTIF ETC (Francie)



# PŘÍKLADY AKTIVACE/REAKTIVACE VEŘEJNÉHO PROSTORU:

## IMPROVISTOS (Španělsko)

je kreativní studio, které navrhuje strategie ke zlepšení **městského života** na základě myšlenek **ekologie** a **sociální spravedlnosti**



Zdroj: Improvistos

Více informací v naší brožurce o Grafické facilitaci pro podporu participace v SUMP

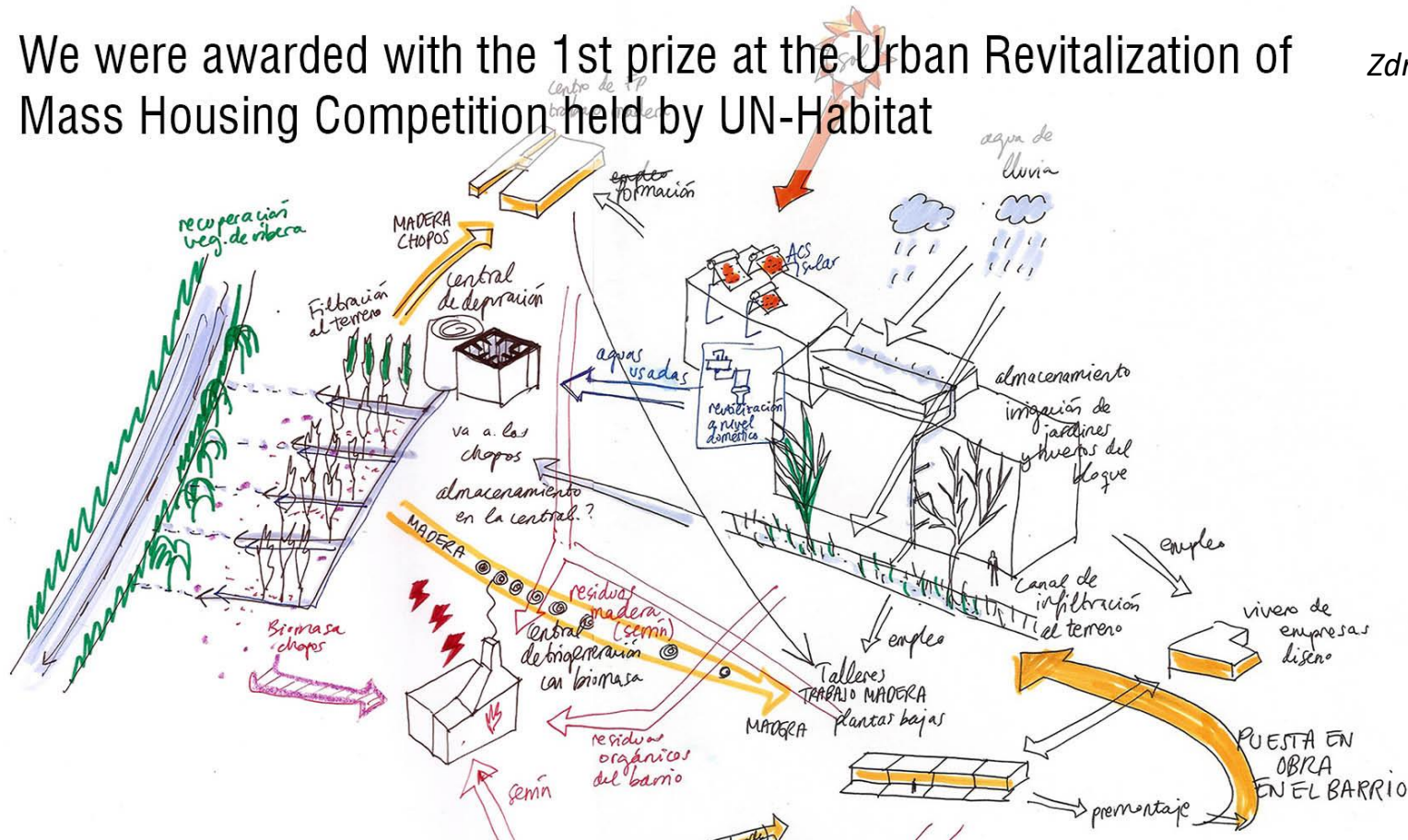


# PŘÍKLADY AKTIVACE/REAKTIVACE VEŘEJNÉHO PROSTORU:

## IMPROVISTOS (Spain)

We were awarded with the 1st prize at the Urban Revitalization of Mass Housing Competition held by UN-Habitat

Zdroj: Improvistos



# PŘÍKLADY AKTIVACE/REAKTIVACE VEŘEJNÉHO PROSTORU:

## AAA - atelier d'architecture autogérée (Francie)

kolektivní platforma pro **aktivní zapojení občanů** do velmi hmatatelných otázek souvisejících s každodenním životem, ale s velkým **dopadem na myšlenkové nastavení, postoje, chování, smysl pro komunitu a identitu**

**Průzkumy, akce a výzkum městských mutací a nově vznikajících kulturních, sociálních a politických praktik v současném městě**

*R-Urban, zdroj:*

*<http://www.spatialagency.net/database/aaa>*



# PŘÍKLADY AKTIVACE/REAKTIVACE VEŘEJNÉHO PROSTORU:

## AAA - atelier d'architecture autogérée (Francie)



R-Urban, zdroj: Zumtobel

Ecobox, zdroj:  
<http://www.ryerson.ca/carrotcity>



# PŘÍKLADY AKTIVACE/REAKTIVACE VEŘEJNÉHO PROSTORU:

## Asociace ZEPPELIN (Rumunsko)



Iniciativní skupina zabývající se oživením a podporou opuštěných průmyslových areálů a inovativními aktivitami, které se zde mohou odehrávat

*Reaktivace opuštěných prostor  
Carol Factory, zdroj : Zeppelin Association*

28

# PŘÍKLADY AKTIVACE/REAKTIVACE VEŘEJNÉHO PROSTORU:

## Asociace ZEPPELIN (Rumunsko)

*Magic blocks (kouzelné bloky)* - projekt zahrnující malé minimalistické intervence z recyklovaných materiálů za účelem zlepšení opuštěných prostor v socialistických sídlištích, podle potřeb vyjádřených jejich obyvateli



*Magic Blocks, situace před a po intervenci  
zdroj: Zeppelin Association*



# PŘÍKLADY AKTIVACE/REAKTIVACE VEŘEJNÉHO PROSTORU:

## Asociace ZEPPELIN (Rumunsko): Kouzelné bloky



*Magic Blocks, situation after intervention  
zdroj: Zeppelin Association*

Improvizovaný městský nábytek/mobiliář byl mnohokrát přestěhovaný na různé místa pro testování jeho funkčnosti a užitečnosti v různých kontextech



# PŘÍKLADY AKTIVACE/REAKTIVACE VEŘEJNÉHO PROSTORU:

## Asociace ZEPPELIN (Rumunsko): Malé nápady pro velké město (2008)

- 16 alternativních projektů na zlepšení veřejných prostor v Bukurešti.
- Malé nápady (co se týče nákladů), které by mohly skutečně zlepšit kvalitu života a určité městské situace.
- Projekty, navržené členy Zeppelinu a mladými pozvanými architekty, předložené orgánům a širokému publiku, se zabývaly různými místy, od opuštěných míst až po zbytkové plochy velkých bytových čtvrtí a prostory v centru historického centra.

<https://e-zeppelin.ro/en/small-ideas-for-a-big-city/>



# PŘÍKLADY AKTIVACE/REAKTIVACE VEŘEJNÉHO PROSTORU:

## RiconquistaMi, Miláno (Itálie)

Projekt pro milánské veřejné prostory, podpořený v roce 2013 univerzitou Politecnico di Milano v rámci iniciativy Campus Sostenibile a ve spolupráci s městem Milánem a různými sdruženími a občany.

Zaměřuje se na prožívání nových forem městských prostorů, utvářených společně s místními obyvateli a s výrazným zapojením uměleckých aktivit (kresba, malba, hraní, tanec, kino, divadlo...). První interaktivní aktivity tohoto druhu umožnily přeměnit velké parkoviště na Piazza Leonardo v Miláně na pěší zónu.



*Příprava první hry*

*Zdroj: Facebooková stránka RiconquistaMi*



# PŘÍKLADY AKTIVACE/REAKTIVACE VEŘEJNÉHO PROSTORU:

## MACAO (Itálie)

Protestní hnutí s konkrétními řešeními + lobující za udržitelné zhodnocení vybudovaného městského prostoru



*Milonga večer  
základna MACAO,  
Zdroj :  
<http://www.macaomilano.org/>*



*Piazza MACAO – počátek  
hnutí MACAO s protesty  
před Torre Galfa, Milano,  
Květen 2012*

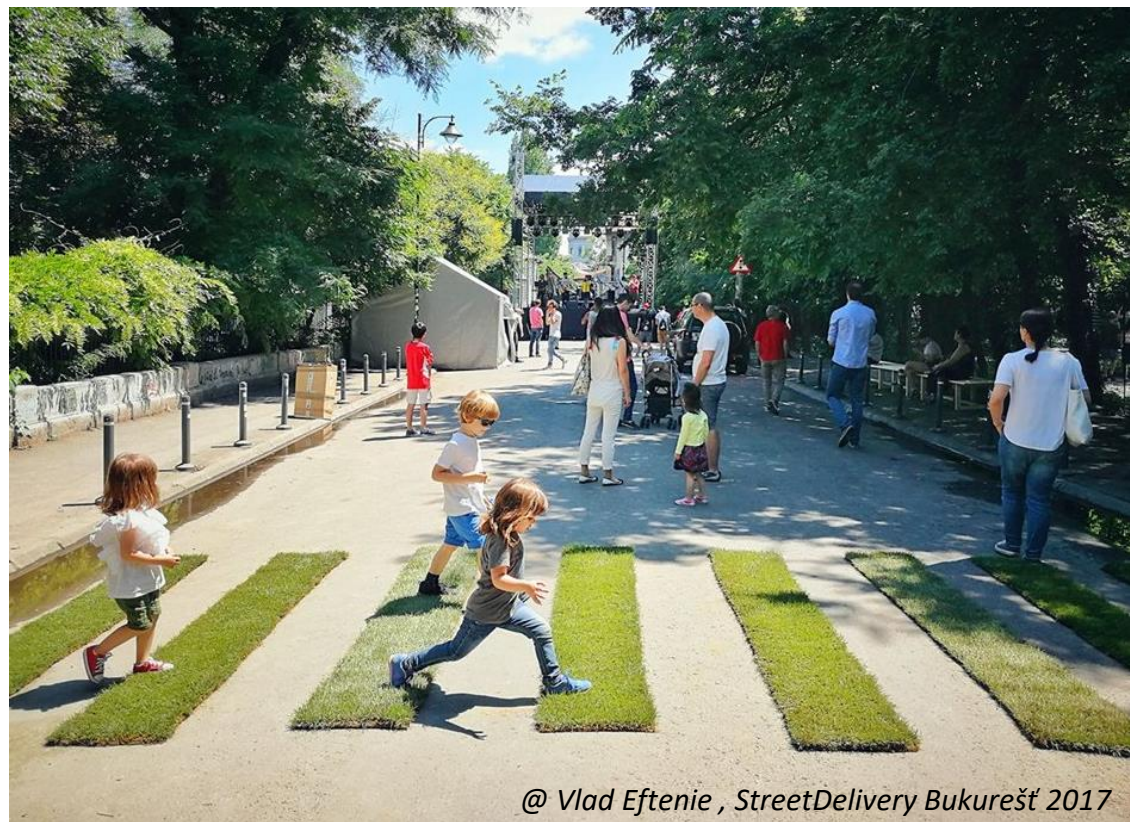
*Zdroj :  
<http://www.macaomilano.org/>*

# PŘÍKLADY AKTIVACE/REAKTIVACE VEŘEJNÉHO PROSTORU:

## STREET DELIVERY (Bukurešť, Rumunsko)



@ Mediafax, StreetDelivery Bukurešť 2013



@ Vlad Eftenie , StreetDelivery Bukurešť 2017

# PŘÍKLADY AKTIVACE/REAKTIVACE VEŘEJNÉHO PROSTORU:

## STREET DELIVERY (Bukurešť, Rumunsko)



# PŘÍKLADY AKTIVACE/REAKTIVACE VEŘEJNÉHO PROSTORU:

## STREET DELIVERY (Bukurešť, Rumunsko)



@radioiasi.ro, StreetDelivery Iași 2017



@gokid.ro, StreetDelivery Bukurešť 2017

@Dreamstime.com,  
StreetDelivery Bukurešť 2017

# PŘÍKLADY AKTIVACE/REAKTIVACE VEŘEJNÉHO PROSTORU:

## STREET DELIVERY (Bukurešť, Rumunsko)



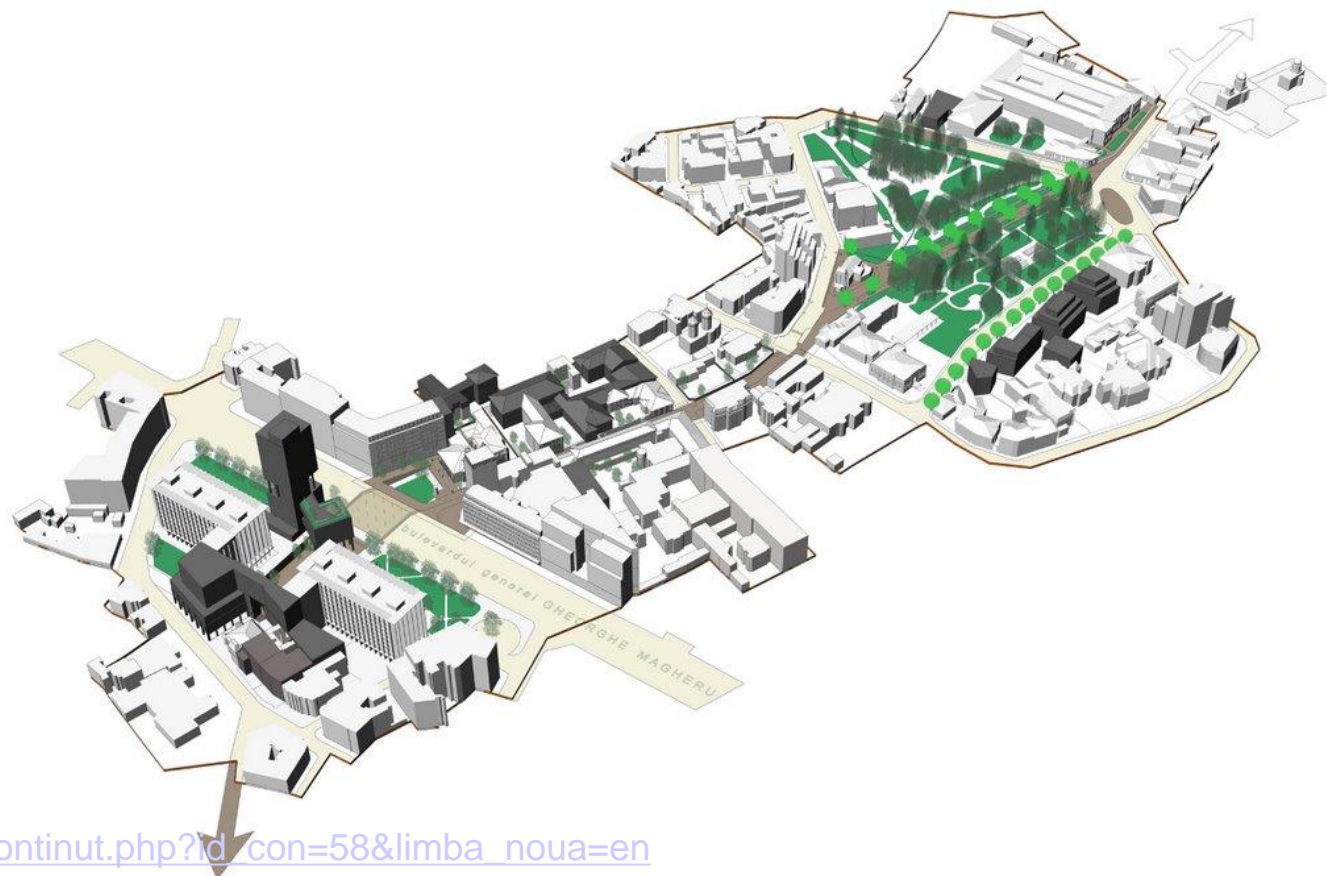
@bucurestiulmeudrag.ro  
StreetDelivery Bukurešť 2017



StreetDelivery Bukurešť 2012

# PŘÍKLADY AKTIVACE/REAKTIVACE VEŘEJNÉHO PROSTORU:

## STREET DELIVERY (Bukurešť, Rumunsko) – PUZ Arthur Verona



*Další info (anglicky):*

[http://urbanreport.ro/continut.php?id\\_con=58&limba\\_noua=en](http://urbanreport.ro/continut.php?id_con=58&limba_noua=en)

<http://www.eltis.org/discover/news/street-delivery-gains-streets-people-bucharest-and-timisoara-romania-0>

# PŘÍKLADY AKTIVACE/REAKTIVACE VEŘEJNÉHO PROSTORU:

## SQUARE CAT (Bukurešť, Rumunsko)

Jedná se o projekt komiksového umělce (přezdíváného Cibo), který využívá postavy ošklivé kočky, která se všemi možnými způsoby křiví, označuje opuštěné prostory v Bukurešti a zoufale "pláče" pro nové použití a nový život



Zdroj: Cibo

# PŘÍKLADY AKTIVACE/REAKTIVACE VEŘEJNÉHO PROSTORU:

## Laboratoř Brăila (Rumunsko)

Soubor 15  
nízkonákladových malých  
hravých zařízení  
realizovaných pod názvem  
„Parazitismus Braila“,  
zabývajících se urgentními  
potřebami anebo  
reagujícími na některé  
situace, přispěly k oživení  
a charakteru dunajského  
nábřeží v Brăile

Projekt realizován Vysokou  
školou architektury a  
urbanismu "Ion Mincu" v  
Bukurešti v partnerství s  
Bergenskou školou  
architektury as podporou  
obce Brăila



*Jedna z instalací: stará garáž, ironicky nainstalovaná na pláži: nejkontroverznější intervence  
Zdroj fotografie: Adevarul.ro*



# PŘÍKLADY AKTIVACE/REAKTIVACE VEŘEJNÉHO PROSTORU:

## Místní příklady

Víte o podobných příkladech ve vaší krajině?  
Sdílejte své zkušenosti s podobným druhem iniciativ.

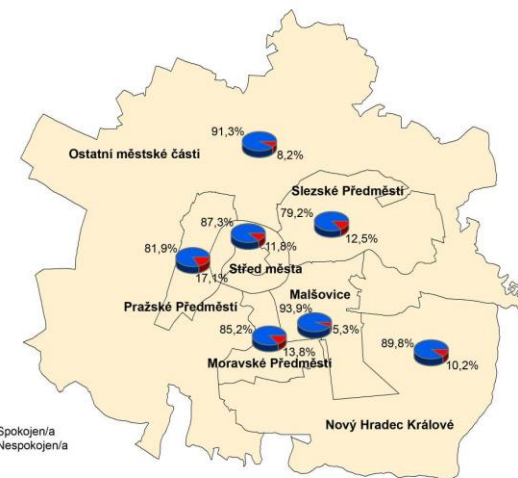


# Hradec Králové Revitalizace třídy Edvarda Beneše

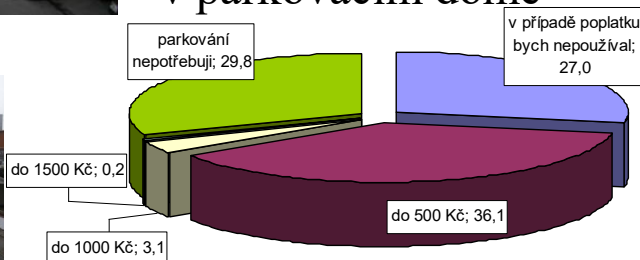
- Příprava projektu
- Participace veřejnosti
- Zapojení externího subjektu
- Pilotní projekt
- Variantní řešení
- Realizace první etapy revitalizace



# Revitalizace třídy Edvarda Beneše



## Zájem o možnost parkování v parkovacím domě



v % z celkového počtu respondentů



# Revitalizace třídy Edvarda Beneše

- Identifikace potřeb obyvatel
- Plánovací víkendy
- Externí firma zaměřená na participační procesy



**ázkový areál**

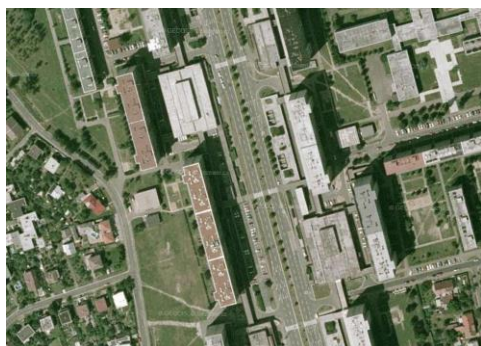
**Návrh**

V tomto návrhu bereme v potaz územní plán i požadavky občanů a navrhujeme minimální zásahy, které přesto umožní kvalitní využívání této zelené plochy. Plocha travnatá a zpevněná, která však s malými investicemi může lidem přinést velký efekt a sloužit dobře třeba 10 i více let. Je však nutné, aby uživatelé místa věděli a vzali na vědomí, že s plochou se počítá pro další výstavbu, případně že je třeba o jejím dalším využití jednat při přípravě nového územního plánu.

0 10 20 30 40 50m  
 REGENERACE BENEŠOVY TRÍDY  
 REGENERACE TRÍDY E. BENEŠE V HRADCI KRÁLOVÉ  
 PLOCHOVÝ NÁVRH ÚZEMNÍHO PLÁNU  
 MĚSTSKÝ ÚŘAD HRADEC KRÁLOVÉ  
 JAROMÍR ŠTĚPÁNEK, O.P.S., HRADEC KRÁLOVÉ, TEL. 565 310 111  
 SRPEN 2006  
 ING. ARIK, ROBERT SEDLÁK  
 ING. ČESLAV MARČINKA  
 ÚPRAVA PROSTRANSTVÍ MEZI  
 OBJ. E. BENEŠE 1535-1539  
 A POLIKLINIKOU III

# Revitalizace třídy Edvarda Beneše

- První etapa revitalizace



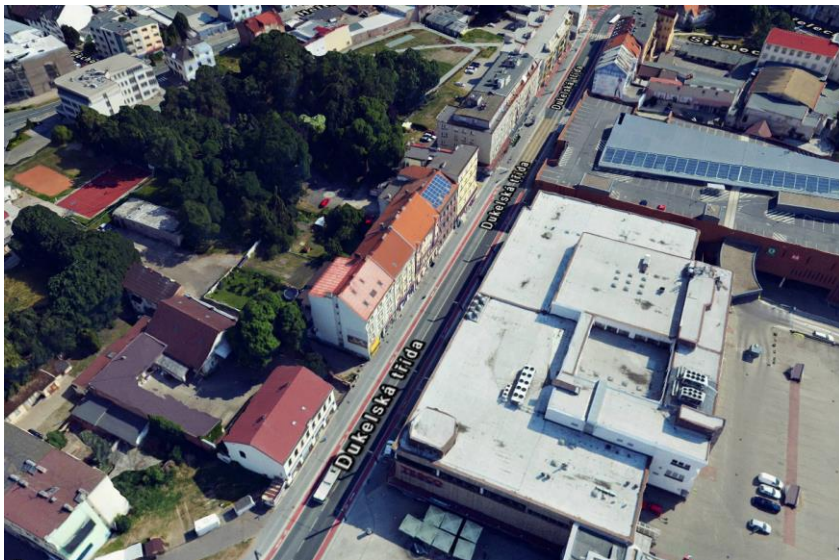
# Rekonstrukce Velkého náměstí

- Příprava projektu
- Architektonická soutěž
- Povolení stavby
- Parkování, parkování, parkování...
- Místo celkové rekonstrukce opravy



# Rekonstrukce Dukelské třídy

- Hlavní osa města
- Nejvytíženější profil (pěší)
- Kombinace MHD – cyklistů - pěších



# Rekonstrukce Dukelské třídy





# PŘÍKLADY AKTIVACE/REAKTIVACE VEŘEJNÉHO PROSTORU:



## Taktický urbanismus

<http://www.streetfilms.org/transform-your-city-with-tactical-urbanism/>

## Park Canberra 2016 – experiment veřejného prostoru jako „dvorku“

<https://www.archdaily.com/805639/6-low-cost-techniques-to-activate-underused-urban-space>

## Rozhovor s Jaime Lernerem o první pěší silnici ve městě Curitiba, vytvořené za 72 hodin

<https://vimeo.com/12472279>

# PŘÍKLADY AKTIVACE/REAKTIVACE VEŘEJNÉHO PROSTORU:



## NÁSTROJE PRO SPUŠTĚNÍ ZMĚNY (zdola nahoru)

- Dočasné využití (kulturní a volnočasové aktivity, komerční aktivity, experimenty s různými možnými využitími a konfiguracemi apod.)
- Experimentální společný návrh prostoru
- Kampaně (integrace sociálních interakcí, setkání, diskuse, průzkumy ...)
- Guerillové intervence (obvykle ilegální zásahy, s cílem zvýšit povědomí o určité problematice)
- Taktický urbanismus
- Pouliční umění (někdy se také používá jako značka města, jako v případě iniciativy *Square cat* v Bukurešti)
- Protesty
- .....

# CO MĚSTA MOHOU UDĚLAT PRO VYTVOŘENÍ LEPŠÍCH MÍST PRO UDRŽITELNOU MOBILITU A SPOLEČENSKOU INTERAKCI



## Jak učinit města více přátelská lidem

[https://www.youtube.com/watch?v=ZORzsubQA\\_M](https://www.youtube.com/watch?v=ZORzsubQA_M)

## Koncept „Superbloků“ v Barceloně...

<https://www.youtube.com/watch?v=lWW9Z6FKSCE> starting from min 0:52

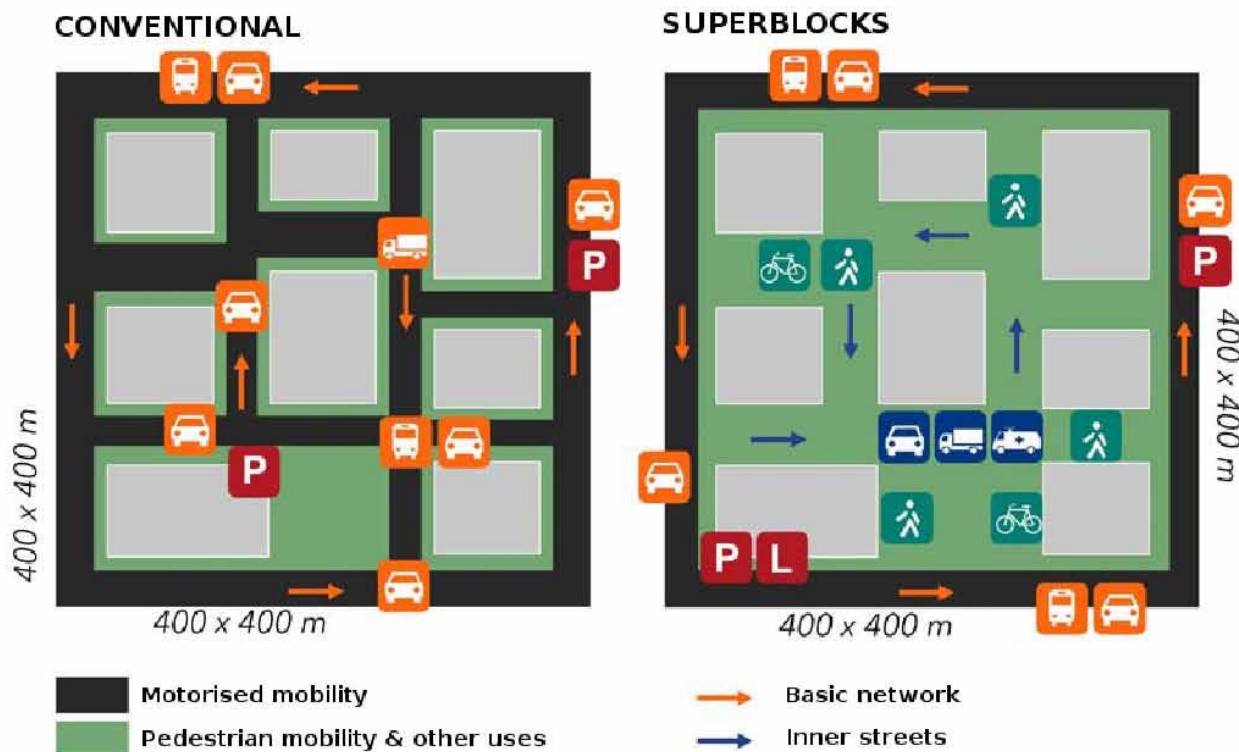
## ...A ve Vitoria Gasteiz

[https://www.youtube.com/watch?v=\\_h7BvDDf4u8](https://www.youtube.com/watch?v=_h7BvDDf4u8)

# CO MĚSTA MOHOU UDĚLAT PRO VYTVOŘENÍ LEPŠÍCH MÍST PRO UDRŽITELNOU MOBILITU A SPOLEČENSKOU INTERAKCI

## SUMP Vitoria Gasteiz (vítězné město Civitas Prosperity)

### Koncept Superbloků & jeho integrace do SUMPu



- Prostor uvnitř superbloků pro chodce a cyklisty.
- Soukromá auta a veřejná doprava jsou omezeny na silnice obklopující tyto bloky (tzv. hlavní silnice).

Koncept superbloků (zdroj: Agencia de Ecología Urbana de Barcelona)

# CO MĚSTA MOHOU UDĚLAT PRO VYTVOŘENÍ LEPŠÍCH MÍST PRO UDRŽITELNOU MOBILITU A SPOLEČENSKOU INTERAKCI



## SUMP Vitoria Gasteiz (vítězné město Civitas Prosperity )

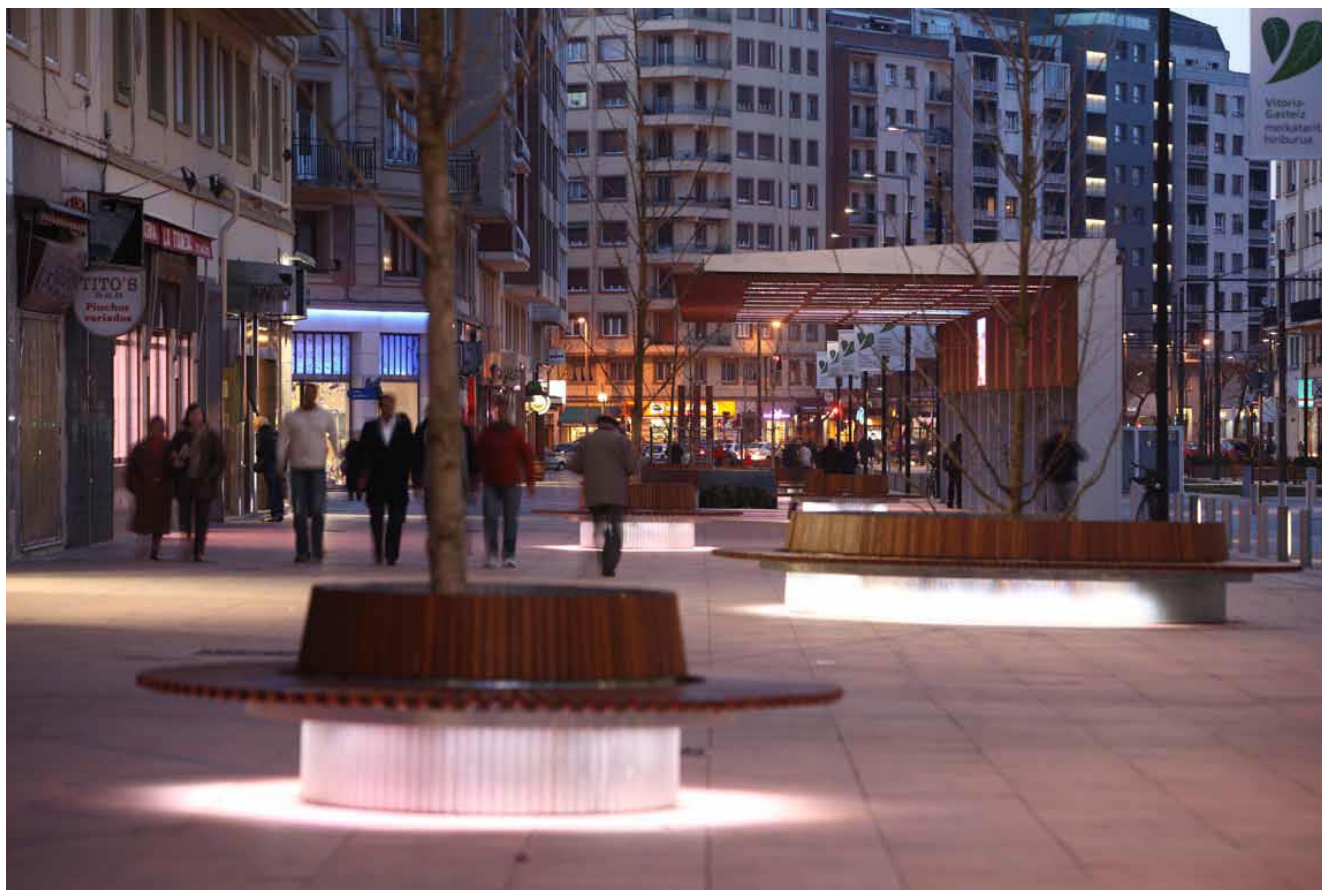
### Koncept Superbloků & jeho integrace do SUMPu

- 77 superbloků se bude postupně zavádět v spojení s dalšími opatřeními pro omezení vjezdu do centra města, novou sítí pro prioritu veřejné dopravy na světelných křižovatkách, zavedením nové sítě pěších a cyklotras a městskou nákladní logistikou
- Redukce veřejného prostoru pro auta
- Rozličné využití veřejných prostor, nejenom jako dopravní koridory

**Hledá se:** Vyšší diverzita aktivit, lepší dostupnost v oblasti, podpora MHD a bezpečnosti na silnicích

# CO MĚSTA MOHOU UDĚLAT PRO VYTVOŘENÍ LEPŠÍCH MÍST PRO UDRŽITELNOU MOBILITU A SPOLEČENSKOU INTERAKCI

## SUMP Vitoria Gasteiz & koncept Superbloků



*Silnice Sancho el Sabio  
Street po vybudování  
superbloku*

*Zdroj: municipalita*

*Victoria Gasteiz*

*Další info: [http://sump-network.eu/fileadmin/user\\_upload/Innovation\\_Brief\\_Superblocks\\_22\\_08\\_2017\\_web.pdf](http://sump-network.eu/fileadmin/user_upload/Innovation_Brief_Superblocks_22_08_2017_web.pdf)*

# CO MĚSTA MOHOU UDĚLAT PRO VYTVOŘENÍ LEPŠÍCH MÍST PRO UDRŽITELNOU MOBILITU A SPOLEČENSKOU INTERAKCI

## Plánování veřejných prostor a mobility v Paříži

- Město krátkých vzdáleností
- Hustá síť metra
- Vyvážené proporce ulic
- Rozděleno řekou

### Ale:

- Hustý provoz
- Vysoká míra znečištění



Motto 60. let : “Město se musí přizpůsobit autům”

Motto 70. let: “Pokud Pařížané chtějí jezdit, nechme je!”

# CO MĚSTA MOHOU UDĚLAT PRO VYTVOŘENÍ LEPŠÍCH MÍST PRO UDRŽITELNOU MOBILITU A SPOLEČENSKOU INTERAKCI



## Plánování veřejných prostor a mobility v Paříži

Opatření k řešení problémů:

- Zvýšení ceny parkování + omezení dostupných parkovacích míst
- Zákaz znečišťujících vozidel ve městě
- Vývoj sítí metra a železnic - rozšíření + nové zastávky
- Nové tramvajové linky
- Jeden autobus Rapid Transit podél Seiny a jeden spojující železniční stanice
- Plán Velo 2015-2020 + cyklistická infrastruktura a zařízení
- Carsharing elektromobilů byl zahájen v prosinci 2011
- Zákaz vjezdu na Champs Elysées jednu neděli za měsíc



# CO MĚSTA MOHOU UDĚLAT PRO VYTVOŘENÍ LEPŠÍCH MÍST PRO UDRŽITELNOU MOBILITU A SPOLEČENSKOU INTERAKCI

## Plánování veřejných prostor a mobility v Paříži



Nárůst prostoru,  
vyhrazeného pro  
chodce a cyklisty  
Příklady:  
Place de la  
République



*Nalevo: před / Napravo: poté Zdroj: Pařížská radnice*

# CO MĚSTA MOHOU UDĚLAT PRO VYTVOŘENÍ LEPŠÍCH MÍST PRO UDRŽITELNOU MOBILITU A SPOLEČENSKOU INTERAKCI

## Plánování veřejných prostor a mobility v Paříži

Re-alokace silničního prostoru pro chodce a cyklisty

Příklad: Pravý břeh Seiny se stal multifunkčním prostorem: aktivní mobilita, kulturní a rekreační aktivity



*Left: before / Right: after Zdroj: Paris City hall*

# CO MĚSTA MOHOU UDĚLAT PRO VYTVOŘENÍ LEPŠÍCH MÍST PRO UDRŽITELNOU MOBILITU A SPOLEČENSKOU INTERAKCI

## Plánování veřejných prostor a mobility v Paříži

Re-alokace silničního prostoru pro chodce a cyklisty

Příklad: Pravý břeh Seiny se stal multifunkčním prostorem: aktivní mobilita, kulturní a rekreační aktivity



Left: before / Right: after Zdroj: Paris City hall

# CO MĚSTA MOHOU UDĚLAT PRO VYTVOŘENÍ LEPŠÍCH MÍST PRO UDRŽITELNOU MOBILITU A SPOLEČENSKOU INTERAKCI

## Plánování veřejných prostor a mobility v Paříži

Podpora rozmanitosti aktivit



*Zdroj: Paris City hall*

# CO MĚSTA MOHOU UDĚLAT PRO VYTVOŘENÍ LEPŠÍCH MÍST PRO UDRŽITELNOU MOBILITU A SPOLEČENSKOU INTERAKCI

## Lublaň – Evropské zelené město za rok 2016

### Vize pro Lublaň 2025 (2007)

- **Ideální město**  
Rozvoj města, respektující jeho historii
- **Metropolis**  
Kvalita života, bezpečnost tolerance
- **Město přátelské k životnému prostředí**  
Město v harmonii s přírodou



Zdroj: Vlado Babić, Město Lublaň



# CO MĚSTA MOHOU UDĚLAT PRO VYTVOŘENÍ LEPŠÍCH MÍST PRO UDRŽITELNOU MOBILITU A SPOLEČENSKOU INTERAKCI

## Lublaň – Evropské zelené město za rok 2016 Brownfieldy proměněné na zelené prostory



Zdroj:  
Vlado Babić, Město Lublaň

# CO MĚSTA MOHOU UDĚLAT PRO VYTVOŘENÍ LEPŠÍCH MÍST PRO UDRŽITELNOU MOBILITU A SPOLEČENSKOU INTERAKCI

## Lublaň – Evropské zelené město za rok 2016



Zdroj:  
Vlado Babić, Město Lublaň

# CO MĚSTA MOHOU UDĚLAT PRO VYTVOŘENÍ LEPŠÍCH MÍST PRO UDRŽITELNOU MOBILITU A SPOLEČENSKOU INTERAKCI

## Lublaň – Evropské zelené město za rok 2016



Zdroj:

Vlado Babić, Město Lublaň



# CO MĚSTA MOHOU UDĚLAT PRO VYTVOŘENÍ LEPŠÍCH MÍST PRO UDRŽITELNOU MOBILITU A SPOLEČENSKOU INTERAKCI

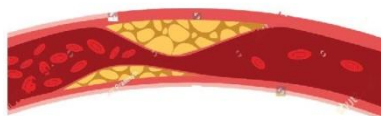
## Turda (Rumunsko) SUMP - 2017 Evropská cena SUMP

- Město vytvořilo podnikatelský plán
- Začátkem byla metafora lidského těla

### HUMAN BODY



=



CLUGGED VEINS

### CITY



More roads



More parking space



No room for public space

=



CLUGGED ROADS

- Koncentrace na veřejné prostory s cílem obnovit další funkce (kromě dopravní)

# CO MĚSTA MOHOU UDĚLAT PRO VYTVOŘENÍ LEPŠÍCH MÍST PRO UDRŽITELNOU MOBILITU A SPOLEČENSKOU INTERAKCI



## 10 PRINCIPŮ PRO VEŘEJNÉ PROSTORY v Londýně – Ben Rogers

1. Vztít si poučení z historické architektury města – rozvržení a nabídka **směsi aktivit**
2. Využít co nejvíce hodnot historicky vybudované **formy města** – zachování často různých kultur, stylů a technologií
3. Navrhovat ulice a náměstí tak, aby **nepotřebovali výrazný monitoring a údržbu**
4. Zachovat **veřejné prostory skutečně veřejnými** – neměly by se povolovat soukromé silnice a ulice a ohrazené obytné prostory
5. Stavět v **lidské mírce** – úzké ulice jsou zpravidla lepší než široké a malé obytné bloky lepší, než rozlehlé

# CO MĚSTA MOHOU UDĚLAT PRO VYTVOŘENÍ LEPŠÍCH MÍST PRO UDRŽITELNOU MOBILITU A SPOLEČENSKOU INTERAKCI



## 10 PRINCIPŮ PRO VEŘEJNÉ PROSTORY v Londýně – Ben Rogers

6. Plánovat a navrhovat tak, aby se **povzbuzovaly aktivity venku** - prostor potřebuje vyšší úroveň a směs pouličních aktivit, pokud mají být silnice živé a bezpečné
7. Plánovat, navrhovat a spravovat **pro malé podniky** – malé podniky mají dlouhodobý zájem na sousedství, dodávají mu osobnost a charakter
8. Navrhovat a spravovat ulice a silnice na principech **‘sdíleného prostoru’** – čím méně dopravních a pouličních značek a tabulí, tím lépe
9. **Zazelenění veřejných prostor** – stromy, rostliny a divoký život, který přitahují, zlidštuje město a přitahuje lidi venku
10. **Zapojit veřejnost** do navrhování a správy veřejného prostoru – princip veřejného vlastnictví je vlastní pro koncept veřejného prostoru

# CO MĚSTA MOHOU UDĚLAT PRO VYTVOŘENÍ LEPŠÍCH MÍST PRO UDRŽITELNOU MOBILITU A SPOLEČENSKOU INTERAKCI



## MÍSTNÍ PŘÍKLADY z České republiky

?????



- A. Rozdělte se do 3 skupin + každá skupina si vybere problematickou oblast v hostitelském městě, kterou se rozhodla zlepšit + navrhne řešení + identifikuje nástroj/e, které by využila a zapojené stakeholdery (40 min)**
  
- B. Prezentace řešení každé skupiny + diskuse o tom, jak by mohla být součástí SUMPu (90 min – každá skupina má 10 minut na prezentaci + zbytek na překlad/diskusi/komentáře)**

Úkolem veřejné správy (prostřednictvím SUMPu) je **vytvořit společný kontext a propojit** všechny rozdílné myšlenky a iniciativy

Udělejte prostor pro všechny, **vytvářejte příležitosti a využívejte příležitosti**

## Hlavní výzvy:

- Veřejný prostor = prostor **pro všechny** / prostor **nikoho**
- identifikace a **plnění veřejného zájmu a skutečných relevantních potřeb** místní komunity, a to i v případě, že nejsou silně vyjádřeny
- **Spravedlivá rovnováha mezi různými druhy dopravy**, aby byla zajištěna dobrá dostupnost pro všechny (bez ohledu na jejich movitost) a optimální fungování města

## Rychlá zpětná vazba

Naplnil trénink vaše očekávání?

Co vás inspirovalo nejvíce?

Pomůže vám nabyté poznání ve vašich každodenních aktivitách?

# ZDROJE

Projekty | Iniciativy | Příručky | Video



Vitoria-Gasteiz - plán udržitelné mobility a veřejného prostoru

<http://www.inmc21.com/cs/article/5a0177d3baf886282579eb3c>

Deset strategií pro transformaci měst a veřejných prostranství prostřednictvím „vytváření míst“

<https://www.pps.org/article/ten-strategies-for-transforming-cities-through-placemaking-public-spaces>

Živá města. Opětovné získání veřejných prostranství pro veřejné využití - projekt INTERREG IVB

<http://www.lively-cities.eu/place-making-en-rubrique-20.htm>

Sdílení města: 5 způsobů, jak bychom měli vytvářet a používat veřejný prostor - Martin Barry

<https://www.archdaily.com/887157/sharing-the-city-5-takes-on-how-we-should-create-and-use-public-space>

Ztělesnění města: identita a využití v městském veřejném prostoru - Dana Lyn Dougherty

<https://vtechworks.lib.vt.edu/bitstream/handle/10919/32225/bookfinal2.pdf?sequence=1&isAllowed=y>



# ZDROJE

## Projekty | Iniciativy | Příručky | Video



4 způsoby jak udělat město vhodnější pro chůzi | Jeff Speck

<https://www.youtube.com/watch?v=6cL5Nud8d7w>

Veřejné prostory zabezpečují chod města | Amanda Burden

<https://www.youtube.com/watch?v=j7fRIGphgtk&t=624s>

Center for London (2017): “Dělejte dobro – vytvářejte prostory pro lidi” | Richard Brown, Kat Hanna and Rachel Holdsworth [http://www.centreforlondon.org/wp-content/uploads/2017/02/CFLJ5081\\_collection\\_essay\\_placemaking\\_0217\\_WEB.pdf](http://www.centreforlondon.org/wp-content/uploads/2017/02/CFLJ5081_collection_essay_placemaking_0217_WEB.pdf)

Kolektivní kultura a veřejný městský prostor | Ash Amin <http://www.publicspace.org/en/text-library/eng/b003-collective-culture-and-urban-public-space>

Navrácení veřejného prostoru chodcům a cyklistům ve Vitoria-Gasteiz (ES)

<http://www.eltis.org/discover/case-studies/giving-back-public-space-pedestrians-and-cyclists-vitoria-gasteiz-spain>

CIVITAS e-kurzy | [www.civitas.eu](http://www.civitas.eu)

# ZDROJE

## Projekty | Iniciativy | Příručky | Video



Ulice: nejlepší využití veřejného prostoru? | Claire McConnell

<http://thoughts.arup.com/post/details/379/streets-the-best-use-of-public-space>

Městská akupunktura | Tiago Oliveira

<http://thoughts.arup.com/post/details/360/urban-acupuncture>

Zažehnutí občanského prostoru | Nille Juul-Sorensen

<http://thoughts.arup.com/post/details/421/reigniting-civic-space>

Stanice: navrhujte je pro novou mobilitu | Ryan Falconer

<http://thoughts.arup.com/post/details/529/stations-design-them-for-new-mobility>

Města, auta a nastavování zelených standardů | Francesco Petrella

<http://thoughts.arup.com/post/details/573/cities-cars-and-setting-greener-standards>

Jdeme do alternativy: používání skrytých prostorů měst | Anna Lan

<http://thoughts.arup.com/post/details/574/going-underground-using-cities-hidden-space>

<https://www.theguardian.com/cities/2018/feb/28/child-friendly-city-indoors-playing-healthy-sociable-outdoors>



# Vše, co potřebujete vědět



CIVITAS PROSPERITY je členem Evropské platformy pro plány udržitelné městské mobility a vytváří množství technických reportů a dalších strategií poskytujících vhled do SUMPů.



Více na [www.eltis.org/mobility-plans](http://www.eltis.org/mobility-plans) a [www.sump-network.eu](http://www.sump-network.eu)

Kontaktujte CIVITAS PROSPERITY

[contact@sump-network.eu](mailto:contact@sump-network.eu)



# Děkuji za vaši účast!

**Irina ROTARU**

Cities on the Move (CiMo)  
oraseinmiscare@gmail.com  
ynarina@yahoo.co.uk  
+33 6 65 16 73 04  
+40 7 21 57 09 63



THE CIVITAS INITIATIVE  
IS CO-FINANCED BY THE  
EUROPEAN UNION

[www.sump-network.eu](http://www.sump-network.eu)

Autor: Irina ROTARU (CiMo)

Vydavatel: CIVITAS PROSPERITY

Právní upozornění: Za obsah tohoto materiálu nesou výhradní odpovědnost autoři. Nemusí odrážet stanovisko Evropské unie. Evropská komise není zodpovědná za jakékoli použití informací zde obsažených. Všechny obrázky jsou poskytovány příslušnými partnery (pokud není uvedeno jinak) a jsou schváleny pro reprodukci v tomto materiálu.



Program CIVITAS PROSPERITY získal finanční prostředky z programu Evropské unie pro výzkum a inovace Horizont 2020 v rámci grantové smlouvy č. 690636



THE CIVITAS INITIATIVE  
IS CO-FINANCED BY THE  
EUROPEAN UNION